

Isu-Isu Dalam Pengurusan dan Pelaporan Wakaf, Zakat dan Baitulmal Di Malaysia

Abdullah Abdul Ghani *, Rohami Shafie, Md. Suhaimi Md. Saleh, et al.
Universiti Utara Malaysia

ABSTRAK

Tujuan kajian ini adalah untuk mengkaji isu-isu berkaitan dengan pengurusan dan pelaporan kewangan bagi institusi wakaf, zakat dan baitulmal. Kajian ini telah dijalankan berikutan terdapat kajian yang terhad dalam mengupas isu-isu tersebut di Malaysia. Dapatan kajian diperoleh melalui kaedah penyelidikan dokumentasi dengan menggunakan laporan kewangan institusi utama yang menguruskan wakaf, zakat dan baitulmal di empat buah negeri yang terpilih. Di samping itu, kaedah temubual juga telah dijalankan dengan menemubual pihak yang terlibat secara langsung dengan aktiviti pengurusan dan penyediaan laporan kewangan institusi berkenaan iaitu wakil pengurusan dan akauntan di setiap Majlis Agama Islam Negeri. Dapatan kajian menunjukkan terdapat isu-isu penting yang menghadkan penyediaan laporan kewangan yang memenuhi keperluan syariah. Ia termasuk perbezaan model tadbir urus, perbezaan amalan perakaunan dan pelaporan, isu pendedahan serta penilaian semula aset. Pengenalpastian isu-isu ini boleh menjadi platform untuk mencari penyelesaian terbaik dan kajian pada masa hadapan, bagi merungkai isu-isu ini secara terperinci ia memerlukan perbincangan lanjut dengan pihak berkuasa agama Islam dan pakar dalam bidang perakaunan serta syariah Islam. Ini akan dapat membantu institusi wakaf, zakat dan baitulmal dalam mengemaskini sistem tadbir urus serta memperbaiki tatacara pelaporan kewangan dan perakaunan agar ia dapat menepati keperluan syarak bagi kesejahteraan umat di Malaysia.

Kata kunci: Wakaf, zakat, baitulmal, perakaunan Islam, tadbir urus.

ABSTRACT

The purpose of the study is to examine pertinent issues related to the management accounting and financial reporting for waqf, zakat and baitulmal institution. The study has been carried out because very limited studies that elaborate these issues in Malaysia. The findings were collected from documentation research method using the annual reports of main institutions that manage waqf, zakah and baitulmal in four selected states. In addition, the interview method has been carried out by interviewing the parties directly related to management activities and preparing financial reporting of those institutions which are the accountants for each Majlis Agama Islam Negeri. The findings reveal that there are important issues that restrict the preparation of financial reporting that comply with the syariah requirement. The findings could be used as a platform to find a best solution in a practical manner. In investigating these issues in future, it requires further discussion with Islamic authorities and experts in accounting and syariah. This will help the waqf, zakah and baitulmal institutions in updating their governance system and also improve the procedures of financial reporting and accounting so that it will meet syariah requirement for betterment of ummah in Malaysia.

Keywords: *waqf, zakah, baitulmal*, Islamic accounting, governance.